

PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
MARIAN BANAŚ

KAP.410.001.01.2023

Jacek Chlebny
Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego
ul. Gabriela Piotra Boduena 3/5
00-011 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/001 Wykonanie budżetu państwa w 2022 r. w części 05 – Naczelnny Sąd Administracyjny

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Naczelny Sąd Administracyjny – ul. Gabriela Piotra Boduena 3/5, 00-011 Warszawa (dalej: NSA lub Sąd).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jacek Chlebny, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego (dalej: Prezes NSA) od 18 lutego 2022 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Marek Zirk-Sadowski, Prezes NSA, od 17 lutego 2016 r. do 17 lutego 2022 r. (akta kontroli str. 5-6)
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli – Departament Administracji Publicznej.
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Sebastian Krawczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KAP/20/2023 z 5 stycznia 2023 r.2. Krzysztof Matuszek, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr KAP/21/2023 z 5 stycznia 2023 r. (akta kontroli str. 1-4)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	<p>Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2022, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta² części budżetowej 05 – Naczelny Sąd Administracyjny oraz ocena wykonania planu finansowego NSA (dysponenta III stopnia). Ocenie podlegały w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none">– realizacja wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,– sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2022 r. w zakresie operacji finansowych,– system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań,– nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³ (dalej: ufp), w tym nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek⁴. <p>Ponadto, przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.</p>
Zakres kontroli	<p>Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:</p> <ul style="list-style-type: none">– analizy realizacji wydatków budżetu państwa, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

² Dysponentem części budżetowej 05 – Naczelny Sąd Administracyjny jest Prezes NSA będący jednocześnie dysponentem środków budżetowych III stopnia.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm.

⁴ Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego podlega 16 dysponentów środków budżetowych III stopnia (prezesi wojewódzkich sądów administracyjnych).

- kontroli prawidłowości zmian budżetu dokonywanych w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny w trakcie roku budżetowego,
- kontroli prawidłowości dokonanych blokad,
- kontroli przestrzegania ustalonych dla części 05 limitów wydatków, w tym – limitów środków na wynagrodzenia,
- szczegółowej analizy wybranej próby wydatków NSA (dysponenta III stopnia),
- kontroli prawidłowości udzielania i realizacji wybranych zamówień publicznych,
- analizy stanu zobowiązań,
- analizy prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analizy stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań,
- analizy stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa przez podległe jednostki finansowane w ramach części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny.

Do oceny wykonania budżetu państwa w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny wykorzystano również wyniki kontroli wykonania planu finansowego na 2022 r. Naczelnego Sądu Administracyjnego (dysponenta III stopnia).

W części 05 nie realizowano wydatków na projekty finansowane w ramach budżetu środków europejskich.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.*

III. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2022 r. w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny.

W wyniku kontroli 6,1% zrealizowanych wydatków NSA dysponenta III stopnia budżetu państwa (1,8% wydatków części 05) stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ufp i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała łączne roczne sprawozdania budżetowe za 2022 r. oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2022 r., które zostały sporządzone na podstawie danych wynikających ze sprawozdań jednostkowych podległych dysponentów oraz jednostkowych NSA (dysponenta III stopnia).

Sprawowane przez dysponenta części 05 nadzór i kontrola nad wykonaniem budżetu, o których mowa w art. 175 ust. 1 i 2 ufp, były skuteczne.

⁵ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2022 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Dochody budżetowe

Opis stanu faktycznego

W ustawie budżetowej na 2022 r.⁷ dochody budżetu państwa w części 05 zostały zaplanowane w kwocie 49 760,0 tys. zł. Zrealizowano dochody w wysokości 54 937,5 tys. zł, tj. wyższej o 10,4% niż kwota planowana. Pochodziły one głównie z wpływów z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowań przed sądami administracyjnymi (46 063,8 tys. zł) oraz z nieplanowanych jednorazowych spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych (4663,1 tys. zł). W porównaniu do 2021 r. wykonane dochody były wyższe o 5,8% (o 3001,0 tys. zł), głównie w związku z wyższymi wpływami z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowań przed sądami administracyjnymi.

Zrealizowane przez NSA (dysponenta III stopnia) dochody w 2022 r. wyniosły 2103,1 tys. zł i były wyższe od planowanych o 16,8% (o 303,1 tys. zł). Wynikało to głównie ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom i prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych oraz z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa. W porównaniu do 2021 r. były niższe o 4,8% (o 106,2 tys. zł).

Na koniec 2022 r., według rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, w części 05 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 1563,6 tys. zł, w tym zaległości netto stanowiły 456,4 tys. zł. W porównaniu z rokiem 2021 należności ogółem były wyższe o 380,7 tys. zł, tj. o 32,1%, a zaległości netto wyższe o 74,0 tys. zł, tj. o 19,4%. Wzrost poziomu zaległości spowodowany był nieuiszczeniem w terminie naliczonych kar i odszkodowań wynikających z umowy⁸ (§0950).

(akta kontroli str. 382-383, 463-465, 480-482, 576-586, 600, 604-605)

Na koniec 2022 r. w NSA (u dysponenta III stopnia) wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w wysokości 872,9 tys. zł, w tym zaległości netto w kwocie 1,8 tys. zł⁹. W porównaniu z 2021 r. należności były niższe o 4,8 tys. zł a zaległości netto były niższe o 75,6 tys. zł. Spadek zaległości netto wynikał m.in. z umorzenia postępowania dotyczącego zaległych opłat za wynajem lokalu przy ul. Jasnej 6¹⁰.

(akta kontroli str. 440, 606-625)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Ustawa budżetowa na rok 2022 z dnia 17 grudnia 2021 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 270).

⁸ Kara dla wykonawcy z tytułu opóźnienia w usunięciu wad stwierdzonych w okresie gwarancyjnym w budynku WSA w Warszawie.

⁹ Według rocznego sprawozdania jednostkowego Rb-27.

¹⁰ Postępowanie prowadzone i umorzone przez NSA na podstawie art. 55 w związku z art. 57 pkt 1, art. 56 ust. 1 pkt 3 oraz art. 58 ust. 3a ufp – nie podlegało kontroli NIK.

2. Wydatki

2.1 Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

Wydatki budżetu państwa w 2022 r. w części 05 zostały zrealizowane w kwocie 591 647,4 tys. zł, co stanowiło 97,6% planu po zmianach (604 410,0 tys. zł). W porównaniu do roku 2021 wydatki wzrosły o 40 086,5 tys. zł, tj. o 8,5%.

Wydatki w NSA (dysponent III stopnia) wyniosły 147 070,7 tys. zł i były o 3,1% niższe od planu po zmianach (151 780,2 tys. zł) i o 9,6% wyższe niż w 2021 r. (wzrost o 12 924,1 tys. zł).

Wzrost wydatków dysponenta części w porównaniu do roku ubiegłego, związany był głównie z realizacją zadania polegającego na wykonaniu robót budowlanych w budynku zakupionym na potrzeby Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie (dalej: WSA) w Warszawie.

(akta kontroli str. 426-432, 466-468, 476-479)

Dysponent części 05, na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 3 pkt 2 ufp, po oszacowaniu nadmiaru posiadanych środków budżetowych, podjął trzy decyzje o blokowaniu wydatków¹¹ na łączną kwotę 29 297,0 tys. zł, tj. 4,6% pierwotnego planu finansowego¹². Blokady wprowadzono m.in. w związku z:

- nieobsadzeniem stanowisk sędziowskich i asesorskich w NSA i w WSA, niższym niż planowany poziomem wydatków z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, niższym niż planowany poziomem zatrudnienia oraz niższym od planowanego poziomem odejść sędziów w stan spoczynku i tym samym niższymi niż planowano wydatkami z tytułu wynagrodzeń oraz uposażeń dla sędziów w stanie spoczynku (na łączną kwotę¹³ 26 289,0 tys. zł),
- opóźnieniem w realizacji zadania inwestycyjnego związanego z zaprojektowaniem i wykonaniem prac adaptacyjnych w nowopozyskanym budynku WSA w Warszawie (na łączną kwotę¹⁴ 2830,0 tys. zł).

Szczegółowe badanie wszystkich decyzji o blokowaniu wydatków wykazało, że wydatki zablokowano niezwłocznie po zaistnieniu przesłanek uzasadniających ich blokadę.

(akta kontroli str. 371-373, 530-545, 593, 637-638, 673-674)

Minister Finansów, na polecenie Prezesa Rady Ministrów, wydanego na podstawie art. 15 z pkt 6 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych¹⁵ w związku z art. 69 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw¹⁶, wydał 12 grudnia 2022 r. jedną decyzję przenoszącą środki finansowe z części 05 do rezerwy celowej poz. 80 pn. *Rezerwa na wpłatę do Funduszu Przeciwdziałania COVID-19* w łącznej kwocie 29 119,0 tys. zł. Powyższą decyzją objęto wydatki, które dysponent części 05 uprzednio zablokował na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3 ufp, dlatego też nie miały one wpływu na realizację zadań.

¹¹ Zarządzenia Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego: nr 72 z 23 listopada 2022 r., nr 75 z 16 grudnia 2022 r. oraz nr 79 z 28 grudnia 2022 r.

¹² Pierwotnie planowane łączne wydatki dla części 05 na 2021 r. wynosiły 577 806,0 tys. zł.

¹³ Blokady w rozdziale 75102 w § 4030 na łączną kwotę 21 749,0 tys. zł oraz w rozdziale 75312 w § 3110 na łączną kwotę 4540,0 tys. zł.

¹⁴ Blokady w rozdziale 75102 w § 6050 na łączną kwotę 2830,0 tys. zł oraz w § 6060 na łączną kwotę 380,0 tys. zł.

¹⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, ze zm.

¹⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 568, ze zm.

(akta kontroli str. 544-545)

W części 05 w 2022 r. nie zwiększono planu wydatków środkami z rezerwy ogólnej i rezerw celowych. Dysponent części 05 nie udzielał także dotacji w 2022 r.

(akta kontroli str. 466-468)

Wydatki na wynagrodzenia w części 05 w 2022 r. wyniosły 396 316,3 tys. zł, co stanowiło 98,4% planu po zmianach (402 786,0 tys. zł) i w porównaniu do 2021 r. były wyższe o 25 081,2 tys. zł (o 6,8%).

W NSA (dysponent III stopnia) wydatki na wynagrodzenia wyniosły 94 970,6 tys. zł i stanowiły 97,2% planu po zmianach. W porównaniu do 2021 r. były wyższe o 8350,2 tys. zł.

(akta kontroli str. 447-448)

Według kwartalnego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego w części 05 w 2022 r. wyniosło 13 128,1 zł. W porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2021 r. (12 486,2 zł) było wyższe o 641,9 zł, tj. o 5,1%.

Przeciętne zatrudnienie¹⁷ w 2022 r. w części 05 wyniosło 2285 osoby i było o 33 osoby wyższe, niż w 2021 r. Wzrost wynikał głównie ze zwiększenia zatrudnienia w grupie m.in.: asesorów (07) o 17 etatów oraz sędziów (10) o cztery etaty.

Nie został przekroczony stan zatrudnienia na 2022 r. oraz limity wydatków na wynagrodzenia.

(akta kontroli str. 224-225, 381)

W 2022 r. w NSA (dysponent III stopnia) zawarł umowy zlecenia z 77 osobami (w tym 33 z własnymi pracownikami). W 2022 r. z tytułu tych 77 umów poniesione zostały wydatki w kwocie 258,1 tys. zł. W porównaniu z 2021 r. liczba zawartych umów wzrosła o 43 umowy (tj. o 126,5%), a wysokość wydatków o 136,7 tys. zł (o 112,6%). Szef Kancelarii Prezesa NSA¹⁸ wyjaśnił, że w 2022 r. nastąpił wzrost liczby umów dotyczących szkoleń z 15 do 55, co przełożyło się na wzrost wydatków z tego tytułu z 25,8 tys. do 90,2 tys. zł, gdyż w 2021 r. liczba szkoleń została znacząco zmniejszona wskutek obostrzeń sanitarnych. Wzrost liczby umów zlecenia związany był głównie z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych sędziów oraz asystentów i pozostałych pracowników sądownictwa administracyjnego.

(akta kontroli str. 366, 379-380)

W 2022 r. w części 05 zrealizowano wydatki majątkowe w łącznej kwocie 31 795,3 tys. zł, co stanowiło 99,3% planu po zmianach (32 006,0 tys. zł) oraz 115,4% pierwotnie planowanych wydatków (27 555,0 tys. zł). W porównaniu do roku 2021 nastąpił wzrost wydatków o 8133,8 tys. zł, tj. o 34,4%. Wzrost ten wynikał z wprowadzenia zadania inwestycyjnego polegającego na wykonaniu robót budowlanych w zakupionym budynku WSA w Warszawie.

W trakcie roku, na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 2 i 3, w zw. z art. 177 ust. 3 pkt 2 ufp, Prezes NSA dokonał blokady wydatków majątkowych w łącznej kwocie 3008,0 tys. zł. Blokada wydatków wynikała głównie z wydłużenia postępowania przetargowego na wykonanie robót budowlanych w budynku WSA w Warszawie¹⁹.

Dysponent III stopnia pierwotnie zaplanował wydatki majątkowe w kwocie 1927,0 tys. zł. W trakcie roku plan wydatków majątkowych zmniejszono

¹⁷ Według sprawozdania Rb-70, w przeliczeniu na pełne etaty.

¹⁸ Dalej: Szef Kancelarii.

¹⁹ Pierwsze postępowanie przetargowe wszczęte 28 lipca 2022 r. z otwarciem ofert 14 września 2022 r. zostało unieważnione z powodu przekroczenia o 45,6% budżetu planowanego na realizację zamówienia. Drugie postępowanie zostało wszczęte 30 września 2022 r. z otwarciem ofert 4 listopada 2022 r. Podpisanie umowy nastąpiło 28 listopada 2022 r.

do 1728,0 tys. zł tj. o 11,4% i był on niższy od planu na 2021 r. o 766,9 tys. zł, tj. o 39,6%. Łącznie wydatkowano 1723,5 tys. zł, tj. 99,7% planu po zmianach.

W pierwotnym planie wydatków majątkowych ujętych zostało siedem zadań inwestycyjnych²⁰ na łączną kwotę 1927,0 tys. zł. W trakcie roku usunięte zostały trzy zadania na łączną kwotę 588,0 tys. zł²¹ i wprowadzone zostały cztery²² nowe zadania o łącznej wartości 530,0 tys. zł.

Kontrola wykazała, że zmiany w planie wydatków majątkowych były celowe i uzasadnione. Zadania ujęte w planie majątkowym zostały zrealizowane w całości.

W ramach realizacji zadań m.in.: zakupiono regały przesuwne do archiwizacji dokumentów oraz rozszerzono funkcjonalność systemu zarządzania budynkami NSA (centralne sterowanie temperaturą, automatyczne włączanie i wyłączanie świateł).

(akta kontroli str. 370-371, 499-510, 551-556)

Szczegółowym badaniem objęto prawidłowość realizacji wydatków, w łącznej kwocie 8989,6 tys. zł (bieżących – 7572,1 tys. zł i majątkowych – 1417,6 tys. zł) poniesionych w 2022 r. przez NSA (dysponent III stopnia). Stanowiły one 1,8% wydatków budżetu państwa w części 05 oraz 6,1% wydatków dysponenta III stopnia. Doboru próby wydatków dokonano na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów księgowych i odpowiadających im dowodów księgowych dotyczących pozapłacowych wydatków kontrolowanej jednostki²³. Próba wylosowana metodą monetarną (MUS – z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości) obejmowała 46 dowodów księgowych na łączną kwotę 3132,9 tys. zł. W sposób celowy (wg osądu kontrolera) dobrano 23 dowody księgowe w łącznej kwocie 4439,2 tys. zł.

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że wydatków dokonywano zgodnie z planem finansowym jednostki oraz umowami, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami.

(akta kontroli str. 557-560)

W ramach powyższej próby wydatków badaniem objęto również prawidłowość stosowania procedur określonych w ustawie z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych²⁴ w odniesieniu do trzech postępowań²⁵ o udzielenie zamówienia publicznego o łącznej wartości 1650,9 tys. zł (w 2022 r. wydatkowano kwotę 1294,5 tys. zł) udzielonych przez NSA (dysponenta III stopnia).

Jedno postępowanie²⁶ o wartości 1393,1 tys. zł zostało przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego. Dwa postępowania o łącznej wartości 257,8 tys. zł²⁷ (każde zamówienie o wartości nieprzekraczającej kwoty 130,0 tys. zł) przeprowadzono bez zastosowania ustawy Pzp, na podstawie regulacji wewnętrznych NSA²⁸.

²⁰ Były to zadania: *komputeryzacja; informatyzacja postępowania sądownoadministracyjnego; modernizacja systemu CCTV w budynku NSA przy ul. Boduena 3/5; urządzenie wielofunkcyjne; dostawa i montaż dźwigu dla niepełnosprawnych w budynku NSA; pętla indukcyjna oraz zakup samochodu osobowego.*

²¹ Były to zadania: *dostawa i montaż dźwigu dla niepełnosprawnych w budynku NSA, pętla indukcyjna oraz zakup samochodu osobowego.*

²² Zadania: *zakup i montaż systemu regałów przesuwnych w budynku NSA przy ul. Boduena 3/5, zakup UPS, rozszerzenie funkcjonalności systemu BMS przy ul. Boduena 3/5 oraz zakup łańcucha sędziowskiego NTA.*

²³ Dobór losowy (MUS) z danych za 11 miesięcy i dobór celowy dokonany po przeglądzie danych za 12 miesięcy 2022 r. oraz dodatkowo faktury za dystrybucję energii elektrycznej zbadane w ramach badania kosztów dystrybucji energii poniesionych przez NSA.

²⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm. dalej: Pzp.

²⁵ W 2022 r. Naczelny Sąd Administracyjny nie realizował zamówień publicznych na podstawie przepisów tarcz antykryzysowych lub ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2022 r. poz. 1657, ze zm).

²⁶ Na usługę sprzątania budynków NSA.

²⁷ Postępowania na świadczenie: usługi kwalifikowanej pieczęci elektronicznej oraz usługi kolokacji dla szaf typu Standard Rack z niezbędnymi urządzeniami technicznymi.

²⁸ Zarządzenie nr 13 Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 29 czerwca 2017 r. w sprawie wydatkowania środków publicznych oraz trybu postępowania przy udzielaniu zamówień publicznych przez

Nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy Pzp oraz wewnętrznych regulacji NSA.
(akta kontroli str. 221-223, 237-346, 395-397)

W toku kontroli przeprowadzono analizę wydatków na usługi dystrybucji energii elektrycznej w jednym punkcie poboru energii elektrycznej (PPE)²⁹ o łącznej wartości 228,7 tys. zł (12 faktur). Badanie wykazało, że maksymalna moc pobrana kształtowała się w poszczególnych okresach rozliczeniowych od 262 kW do 661 kW, co stanowiło od 36,4% do 91,8% mocy umownej (720 kW).

W dwóch przypadkach wystawione faktury³⁰ wskazywały na przekroczenie mocy umownej. Operator Sieci Dystrybucyjnej poinformował³¹, że naliczenie przekroczenia mocy umownej powstało w wyniku błędu systemowego. W związku z tym niezwłocznie zostały wystawione faktury korygujące.

Odnosząc się do działań w zakresie wykorzystania mocy umownej Szef Kancelarii wskazał, że w 2019 r. dokonano zmniejszenia tej mocy z 820 kW do 720 kW dla wskazanego powyżej punktu oraz z 820 kW do 550 kW dla drugiego przyłącza. Jednocześnie wskazał, że w 2022 r. prowadzone były analizy dotyczące wydatków na dystrybucję energii, z których wynika, że z uwagi na wdrożone wcześniej działania nie znaleziono możliwości dalszych oszczędności w zakresie tych wydatków. Podał, że dane dotyczące zużycia energii w następnych latach budżetowych mogą nie być miarodajne do kolejnego obniżenia mocy umownej, ze względu na zmianę spowodowaną zagrożeniem epidemiologicznym związanym z Covid-19. W czasie obostrzeń sanitarnych doraźnie wprowadzano różnego rodzaju ograniczenia w tym m.in. kierowano pracowników do pracy zdalnej oraz zmieniono tryb rozpatrywania spraw na posiedzenia niejawne, co miało bezpośredni wpływ na zużycie energii. Analizy zasadności obniżenia mocy umownej przeprowadzone w 2022 r. obciążone są nie tylko ryzykiem niedoszacowania wynikającego ze stanu zagrożenia epidemiologicznego, ale obejmują okres kolejnych istotnych zmian uwarunkowań i czynników wpływających na poziom zużycia w tym m.in. wznowienia rozpraw stacjonarnych³². W 2023 r. zlecony został przegląd energetyczny budynku, którego wyniki będą uwzględniane przy podejmowaniu decyzji o ewentualnym dalszym obniżaniu mocy umownej.

(akta kontroli str. 170, 357-364, 377-379, 391-392)

Szef Kancelarii wyjaśnił, że celem wygenerowania 10% oszczędności, do których zobowiązały jednostkę przepisy ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej³³ w NSA: ograniczono liczbę punktów świetlnych, wdrożono automatyczne sterowanie oświetleniem oraz wymieniono żarówki na energooszczędne. Jednocześnie, w grudniu 2022 r. wprowadzono dodatkową funkcję w oprogramowaniu BMS, wdrażającą inteligentny system zarządzania energią. System ten w zautomatyzowany sposób uruchamia żadaną temperaturę we wszystkich pomieszczeniach biurowych. Według informacji Szefa Kancelarii, podjęte działania przyniosły efekt w postaci 15% oszczędności.

(akta kontroli str. 166-168)

Zobowiązania w części 05 na koniec 2022 r. wyniosły 30 247,5 tys. zł i były wyższe o 9,1% niż kwota zobowiązań na koniec 2021 r. (27 731,6 tys. zł). Największy udział

Naczelny Sąd Administracyjny, ze zm. zmienione zarządzeniem nr 1 Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 11 stycznia 2021 r. w sprawie wydatkowania środków publicznych oraz trybu postępowania przy udzielaniu zamówień publicznych przez Naczelny Sąd Administracyjny, ze zm.

²⁹ PL0000010001100000000000000005143 od listopada 2022 r., w związku z wprowadzeniem nowego standardu numeracji, numer punktu zmieniony na 590380100000382751.

³⁰ Faktury: numer 229753824453 z 5 lipca 2022 r. oraz 229754245330 z 5 grudnia 2022 r.

³¹ Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK.

³² Od 17 maja 2023 r.

³³ Dz. U. z 2023 r. poz. 269, ze zm.

miały zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego (24 694,7 tys. zł) oraz składek na ubezpieczenie społeczne (2282,7 tys. zł). Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

(akta kontroli str. 426-432)

Prezes NSA sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu części 05, które polegały w szczególności na sporządzaniu kwartalnych ocen wykonania budżetu oraz kwartalnych informacji z wykonania przez komórki organizacyjne NSA (wydziały) planu działań oraz kontroli wewnętrznej (zarządczej). Prowadzono kontrole gospodarki finansowej we wszystkich wojewódzkich sądach administracyjnych. Dodatkowo, Wydział Finansowo-Budżetowy NSA w przypadku dziewięciu wojewódzkich sądów przeprowadził kontrolę poprawności sprawozdań budżetowych.

(akta kontroli str. 483-498, 517, 574-575, 626-685)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2022 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków.

Badane wydatki zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, określonych w ufp, a postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzono zgodnie z ustawą Pzp i zasadami udzielania zamówień publicznych w NSA. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych łącznych sprawozdań za 2022 r. przez dysponenta części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny i sprawozdań jednostkowych NSA (dysponenta III stopnia):

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),

oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2022 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 05 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent III stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str. 382-383, 398-446, 473-475, 518-523, 561-573)

Do dnia zakończenia czynności kontrolnych w części 05 dokonano korekty rocznych sprawozdań (jednostkowych NSA i łącznych części 05) Rb-27, Rb-28 i Rb-BZ1 oraz za IV kwartał Rb-N, w związku z wpływem dowodów księgowych dotyczących 2022 roku. Zmianie uległy następujące sumy sprawozdawcze:

- w Rb-27 – należności (saldo początkowe plus przypisy minus odpisy) oraz należności ogółem wzrosły o 5,2 tys. zł, z uwagi na wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych,
- w Rb-28 i Rb-BZ1 – zobowiązania wzrosły o 393,8 tys. zł, w tym m.in. z tytułu wydatków na zużycie energii,
- w Rb-N – pozostałe należności wzrosły o 572,7 tys. zł.
(akta kontroli str. 453-458, 469-472, 546-550)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych.

Sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo, a kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych objętego kontrolą dysponenta III stopnia były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

V. Uwagi i wnioski

Wnioski i uwagi

Najwyższa Izba Kontroli, w związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, nie formułuje wniosków i uwag.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie³⁴ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Warszawa, kwietnia 2023 r.

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli
Marian Banaś

.....
podpis

³⁴ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

